

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/150/2016
Identifikačné číslo spisu:	4309215912
Dátum vydania rozhodnutia:	31.07.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Petříková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:4309215912.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ U. U., t. č. na neznámom mieste a 2/ E. U., t. č. na neznámom mieste, oboch zastúpených Slovenským pozemkovým fondom, so sídlom v Bratislave, Búdkova 36, proti žalovanému N. S., bývajúcemu v U., zastúpenému Advokátskou kanceláriou KRION Partners s.r.o., so sídlom v Bratislave, Palisády č. 50, o určenie vlastníctva k nehnuteľnosti, vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 6 C 301/2009, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 13. mája 2015 sp. zn. 5 Co 336/2013, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Nitre z 13. mája 2015 sp. zn. 5 Co 336/2013 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Levice (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 19. apríla 2013 č. k. 6 C 301/2009-404 určil, že žalobcovia 1/ a 2/ sú vlastníckmi nehnuteľnosti vedenej v Správe katastra Levice na LV č. XXXX, obec Levice, k. ú. N., parcely registra „E“ ako parc. č. 4511 orná pôda o výmere 96 287 m², v podieloch po 1/2-ne, v správe Slovenského pozemkového fondu. Žalobcom náhradu trov konania nepriznal a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť na účet súdu súdny poplatok vo výške 99,50 € do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Súd prvej inštancie mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že sporná nehnuteľnosť bola pôvodne vedená na meno U. U. v 1/2 a E. U., rod. Y. v 1/2. V súčasnosti je nehnuteľnosť vedená na meno žalovaného, ktorý ju nadobudol na základe kúpnej zmluvy z 15. júna 2009 od predávajúceho, spoločnosti SiriusGlobal s.r.o. Predmetná spoločnosť nadobudla nehnuteľnosť od spoločnosti Despo s.r.o. na základe kúpnej zmluvy z 2. júna 2008 a táto spoločnosť nehnuteľnosť nadobudla od U. U., nar. XX.X.XXXX a E. U., nar. XX.X.XXXX, kúpnu zmluvou zo 17. marca 2008. Pátraním po osobách, U. U. a E. U., evidovaných v kúpnej zmluve mal súd prvej inštancie za preukázané, že tieto osoby nie sú evidované v Centrálnom registri obyvateľstva Slovenska. Zároveň bolo zistené, že občianske preukazy uvedených osôb boli evidované na iné osoby. Ako predbežnú otázku skúmal súd prvej inštancie platnosť nielen poslednej kúpnej zmluvy z 15. júna 2009, ale aj dvoch predchádzajúcich, pričom mal v konaní za preukázané, že osoby U. U., nar. XX.X.XXXX a E. U., nar. XX.X.XXXX, nie sú osoby totožné s vlastníckmi nehnuteľností evidovanými v katastri nehnuteľností ako U. U. a E. U.. Dokonca mal za preukázané, že tieto osoby vôbec neexistujú, a z tohto

dôvodu nemohli platne previesť vlastníctvo k nehnuteľnosti na iného, t. j. spoločnosť Despo s.r.o., nakoľko neboli na tento úkon právne spôsobilí. Právni predchodcovia žalovaného nenadobudli vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, a preto v rámci zásady *nemo plus iuris in alium transfere potest, quam ipse habet* nemohol SiriusGlobal s.r.o. nehnuteľnosti platne previesť na žalovaného kúpnu zmluvou. Na základe uvedeného tak súd prvej inštancie konštatoval, že kúpna zmluva zo 17. marca 2008 je neplatná a vzhľadom na neplatnosť prvotnej zmluvy tak nemôže byť platná ani kúpna zmluva z 2. júna 2008 a ani z 15. júna 2009, ktorou nehnuteľnosť nadobudol žalovaný. Poznamenal, že v danom prípade neobstoí obrana žalovaného, že nehnuteľnosť nadobudol v dobrej viere a nemal vedomosť o údajnom podvodnom nadobudnutí nehnuteľnosti a spoliehal sa na to, že nehnuteľnosť nadobúda od vlastníka a že aplikácia *nemo plus iuris* negatívne a nezákonne ovplyvní samotnú podstatu vlastníckeho práva žalovaného, nakoľko sa jeho vlastnícke právo stalo neistým a zrušiteľným, a že takýto postup vytvára stav právnej neistoty nerešpektujúcu princíp spravodlivej rovnováhy medzi požiadavkami všeobecného záujmu spoločnosti a imperatívom ochrany základných práv fyzických a právnických osôb a je v rozpore aj s Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Súd prvej inštancie poukázal na to, že dobrá viera je rozhodujúca len potiaľ, pokiaľ ňou možno priznať všetky práva a povinnosti oprávneného držiteľa tak, ako to vyplýva z § 129 a nasl. Občianskeho zákonníka. S dobrou vierou však súčasná právna úprava nespája žiadne iné právne následky, a teda ochrana, ktorú poskytuje dobrá viera nadobúdateľovi nie je takej intenzity, aby zabránila vlastníkovi nehnuteľnosti účinne uplatňovať svoje absolútne právo. Uzavrel, že na základe absolútne neplatného právneho úkonu nemôže dôjsť k platnému prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti a teda nemožno uvažovať o ochrane vlastníckeho práva hoci i dobromyseľného nadobúdateľa. Súd prvej inštancie tak s poukazom na výsledky dokazovania návrhu žalobcov vyhovel. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (účinného do 30. júna 2016, ďalej len „O.s.p.“). Uvedený rozsudok súdu prvej inštancie napadol žalovaný odvolaním.

2. Krajský súd v Nitre (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 13. mája 2015 sp. zn. 5 Co 336/2013 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Žalobcom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Samostatným výrokom svojho rozsudku vyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie vo veci vykonal dostatočné dokazovanie, správne zistil skutkový stav, vec správne posúdil po právnej stránke, preto sa s rozhodnutím a odôvodnením súdu prvej inštancie plne stotožnil a v plnom rozsahu na ne odkázal (§ 219 ods. 1 a 2 O.s.p.). Poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 50/2010, ktorý uviedol, že ak je prvotná kúpna zmluva absolútne neplatná, nestal sa prvý kupujúci nikdy vlastníkom nehnuteľnosti a v prípade jej ďalšieho prevodu nesvedčí v prospech ďalších nadobúdateľov vlastnícke právo, ktoré by malo byť odvodené od vlastníckeho práva prvého kupujúceho. Poznamenal, že obdobným spôsobom rozhodoval aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 6 Cdo 107/2011 z 30. mája 2012. Odvolací súd poukázal aj na zásadu rímskeho práva (*nemo plus iuris ad alium transfere potest, quam ipse habet*), v zmysle ktorej z nepráva nemôže vzniknúť právo a zdôraznil, že platne nemôže nadobudnúť vlastnícke právo právny nástupca ak subjekt, od ktorého odvodzuje svoje vlastnícke právo k nehnuteľnosti, toto právo nikdy nenadobudol, a teda ho ani nemohol ďalej platne previesť. Vo všeobecnosti sa za vlastníka považuje osoba, ktorej svedčí nadobúdacie konanie (*modus*) a právny titul (*titulus*), napríklad zmluva. Pokiaľ „*titulus*“ preukazuje právo inej osoby než „*modus*“, je potrebné určiť, kto je vlastníkom. V prípade neplatného právneho úkonu o prevode nehnuteľností prevedených na iných nadobúdateľov svedčí v prospech týchto osôb „*modus*“, chýba im však „*titulus*“. Dobrá viera týchto nadobúdateľov je významná len potiaľ, že im možno priznať práva a povinnosti oprávneného držiteľa. Iné právne následky dobrej viere súčasný právny poriadok nepriznáva. Ochrana, ktorú poskytuje nadobúdateľovi nie je takej intenzity, aby zabránila vlastníkovi nehnuteľnosti účinne uplatňovať svoje absolútne právo. Konštatoval, že vlastnícke právo dobromyseľného kupujúceho ako tretieho subjektu zostáva zachované vtedy, ak titul nadobudnutia vlastníckeho práva predávajúceho k nehnuteľnosti vznikol na základe platne uzavretej kúpnej zmluvy s pôvodným vlastníkom. Odvolací súd sa plne stotožnil so skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie, keď mal z vykonaného dokazovania za nesporné, že kúpnu zmluvu zo 17. marca 2008 ako predávajúci uzavreli osoby neexistujúce. Právnomu úkonu zo strany predávajúcich potom absentuje vôľa i jej prejav, avšak hlavne spôsobilosť osôb na právne úkony. Uzavrel, že nakoľko z tohto dôvodu je predmetná zmluva absolútne neplatná a teda nejde o prípad, že by zmluva bola pri uzavretí platná a titul nadobudnutia zanikol až následne (napr. odstúpením od zmluvy), preto nemožno poskytnúť ochranu ďalšiemu kupujúcemu,

ktorého vlastnícke právo nezostáva zachované na základe dobromyseľnosti. Poznamenal, že otázka dobromyseľnosti ďalšieho kupujúceho v prípade nadobudnutia vlastníckeho práva od nevlastníka na základe absolútnej neplatnosti zmluvy od počiatku, je podrobne riešená v rozsiahlej judikatúre Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a vzhľadom k tomu preto nevzhladol dôvod odkloniť sa od nej, prípadne umožnil dovolacie konanie o už vyriešenej otázke. Záverom odvolací súd uviedol, že vzhľadom k tomu, že v judikatúre Najvyššieho súdu Českej republiky sú už aj rozhodnutia týkajúce sa dobromyseľnosti ďalšieho nadobúdateľa vlastníckeho práva k nehnuteľnosti v prípade nadobudnutia od nevlastníka z dôvodu absolútnej neplatnej zmluvy s rozdielnym názorom ako zastáva vo svojich rozhodnutiach Najvyšší súd Slovenskej republiky, pričom aj rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sú v tejto otázke rozporné a nejednotné, odvolací súd podľa § 238 ods. 3 O.s.p. pripustil dovolanie ohľadom otázky „či zostáva zachované vlastnícke právo toho, kto ho nadobudol od nevlastníka na základe absolútne neplatnej zmluvy a či v takom prípade je možné poskytnúť ochranu ďalším nadobúdateľom z hľadiska ich dobromyseľnosti“, pretože ide o otázku zásadného významu. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil poukázaním na § 142 ods. 1 a § 224 ods. 1 O.s.p.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj ako „dovolateľ“) 11. februára 2016 dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodnil § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. (odňatie možnosti konať pred súdom) a dôvodnosť § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. (konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci). Odňatie možnosti konať pred súdom videl dovolateľ v tom, že odvolací súd sa v napadnutom rozsudku nevysporiadal s rozhodnutiami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, Najvyššieho súdu Českej republiky a rozhodnutiami Ústavného súdu Slovenskej republiky, na ktoré poukázal vo svojom odvolaní, čím podľa dovolateľa porušil § 157 ods. 2 O.s.p., ktoré o d súdov vyžaduje riadne a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutí. Dovolateľ v ďalšom namietal nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom, pričom uviedol, že odpoveď na odvolacím súdom uvedenú dovoláciu otázku je, že vlastnícke právo toho, kto ho nadobudol od nevlastníka na základe absolútne neplatnej zmluvy je zachované, a preto je možné poskytnúť ochranu ďalším nadobúdateľom z hľadiska ich dobromyseľnosti. V tomto smere dovolateľ poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 71/2011, Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 165/2011, Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 3314/2011 a sp. zn. I. ÚS 2229/2012. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolateľ navrhol, aby odvolací súd rozsudok odvolacieho súdu zmenil tak, že žalobu žalobcov 1/ a 2/ zamietne.

4. Žalobcovia v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalovaného uviedli, že skutočnosť, že odvolací súd zaujal iný právny názor, než má žalovaný, nenapĺňa podstatu odňatia možnosti konať pred súdom. Vo vzťahu k žalovaným namietanému nesprávne právne posúdeniu žalobcovia uviedli, že pre posúdenie prejednávanej veci je zásadná skutočnosť, že prvotná zmluva o prevode vlastníckeho práva je od počiatku neplatným právnym úkonom, na základe ktorého nemohol nadobúdateľ nadobudnúť vlastnícke právo a teda nikdy nebol vlastníkom prevádzaných nehnuteľností a nikdy nemohol vlastnícke právo k nim previesť na inú osobu, a to v súlade so zásadou „nemo plus iuris ad alium transfere potest quam ipse habet“. Ďalej poukázali na to, že konštrukcia občianskeho práva priznáva ochranu skutočnému vlastníkovi a nie dobromyseľnému nadobúdateľovi. Podľa názoru žalobcov nebolo možné, aby úmyselné a protiprávne pozbavenie vlastníckeho práva pôvodného vlastníka mohlo byť zhojené niekoľkými prevodmi a odvolaním s a n a dobromyseľnosť údajného nadobúdateľa ospravedlňovanú zápisom v katastri nehnuteľností. Vzhľadom na uvedené žalobcovia navrhli dovolanie zamietnuť.

5. Dovolanie žalovaného bolo podané 11. februára 2016. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016 platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Najvyšší súd vychádzajúc z vyššie uvedeného ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote strana zastúpená v súlade so zákonom, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané, skúmal prípustnosť a dôvodnosť dovolania bez nariadenia pojednávania.

7. Dovolanie je procesný úkon strany adresovaný súdu. Dovolateľ ním prejavuje vôľu vyvolať účinok spočívajúci v prelomení právoplatnosti napadnutého rozhodnutia a v možnosti uskutočniť meritórny dovolací prieskum. Dovolaná podaná do 30. júna 2016, v prípade ktorých podľa vtedy účinnej právnej úpravy nebol daný dôvod ani pre zastavenie konania ani pre odmietnutie dovolania, vyvolali procesný

účinnok umožňujúci a zároveň prikazujúci dovolaciemu súdu uskutočniť meritórný dovolací prieskum. Tie dovolania podané do 30. júna 2016, v prípade ktorých bol podľa vtedy účinnej právnej úpravy daný dôvod na zastavenie dovolacieho konania alebo odmietnutie dovolania, tento procesný účinok nemali (porovnaj tiež I. ÚS 4/2011 a II. ÚS 172/03).

8. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t. j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, dovolací súd postupoval v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 470 ods. 2 CSP a procesnú prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle ustanovení § 236, § 237 ods. 1 a § 238 O.s.p.

9. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Napokon v zmysle § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

10. Dovolanie je v danej veci prípustné podľa § 238 ods. 3 O.s.p., t. j. len preto, že jeho prípustnosť vyslovil vo svojom potvrdzujúcom rozsudku odvolací súd, ktorý zároveň „vymedzil“ v dôvodoch rozhodnutia otázku, podľa neho po právnej stránke zásadného významu.

11. Dovolací súd na úvod odôvodnenia svojho rozhodnutia vo vzťahu k výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdený a proti ktorému výroku je dovolanie prípustné len preto, že ho odvolací súd pripustil, považuje za potrebné uviesť nasledovné:

12. V ustanovení § 238 ods. 3 O.s.p. je odvolaciemu súdu zverené oprávnenie založiť výrokom rozsudku prípustnosť dovolania v prípade, že toto rozhodnutie je zásadného právneho významu. Občiansky súdny poriadok nevysvetľuje, čo treba rozumieť pod rozhodnutím odvolacieho súdu po právnej stránke zásadného významu, bezpochyby ním ale je také rozhodnutie, ktoré rieši dosiaľ nenastolenú alebo len v iných súvislostiach prezentovanú a právne inak riešenú otázku takým spôsobom, ktorý je významný zo širších hľadísk, teda nielen v konkrétnej prejednávanej veci. Vzhľadom na to realizácia uvedeného oprávnenia odvolacieho súdu musí mať vždy povahu výnimočnosti a vychádzať z prísneho rešpektovania zákonných podmienok, vymedzujúcich rozsah tohto oprávnenia. Možnosť založiť prípustnosť dovolania samozrejme neznamena, že by odvolací súd bol oprávnený vysloviť prípustnosť dovolania kedykoľvek a úplne podľa svojej (ničím neobmedzenej a ľubovoľnej) úvahy; jeho úvahu zákon striktnie ohraničuje do rámca posúdenia zásadnosti rozhodnutia po právnej stránke. Zásadný význam právnej otázky, v ktorej odvolací súd pripustil dovolanie, nemôže existovať mimo právny rámec podstatný pre rozhodnutie v konkrétnej veci. Ak odvolací súd pripustí dovolanie pre právnu otázku, ktorá nemá význam pre riešenie samotného prípadu, dovolacie konanie zamerané na právne posúdenie tejto otázky by bolo v podstate abstraktnou úvahou súdu o právnom probléme nesúvisiacou s prejednávanou vecou. V prípade dovolania pripusteného podľa § 238 ods. 3 O.s.p. má osobitný význam dostatočné vysvetlenie skutkových a právnych záverov, pretože ak odvolací súd vysloví prípustnosť dovolania, je dovolateľ oprávnený napadnúť jeho rozhodnutie len z dôvodu, že spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, a to práve len v tej konkrétne vymedzenej otázke, pre ktorú bolo dovolanie pripustené. Aj z týchto dôvodov treba, aby spôsob, ktorým odvolací súd formuloval odôvodnenie výroku zakladajúceho prípustnosť dovolania, nevyvolával ďalšie otázky, prípadne potrebu bližšieho výkladu tohto, čo mal odvolací súd na mysli pri pripustení dovolania alebo v čom konkrétne spočíva zásadný právny význam jeho rozhodnutia (viď napr. rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 46/2010).

13. Odvolací súd pripustil v danej veci dovolanie pre otázku zásadného významu pre rozhodnutie s odôvodnením, že vzhľadom k tomu, že v judikatúre Najvyššieho súdu Českej republiky sú už aj rozhodnutia týkajúce sa dobromyseľnosti ďalšieho nadobúdateľa vlastníckeho práva k nehnuteľnosti v prípade nadobudnutia od nevlastníka z dôvodu absolútnej neplatnej zmluvy s rozdielnym názorom ako zastáva vo svojich rozhodnutiach Najvyšší súd Slovenskej republiky, pričom aj rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sú v tejto otázke rozporné a nejednotné, tak ako poukázal žalovaný. Takéto vymedzenie dôvodov pripustenia dovolania však nie je v súlade s vyššie uvedenými zásadami. Z uvedeného tak vyplýva, že dovolací súd nie je povolaný, aby vlastnou interpretáciou objasňoval obsah a

význam odvolacím súdom nastolenej dovolacej otázky.

14. V prejednávanej veci je obsahom spisu doložené, že odvolací súd vo výroku svojho rozsudku len konštatuje „Dovolanie sa pripúšťa“. V odôvodnení odvolací súd otázku prípustnosti dovolania odôvodňuje tým, že v judikatúre Najvyššieho súdu Českej republiky sú už aj rozhodnutia týkajúce sa dobromyseľnosti ďalšieho nadobúdateľa vlastníckeho práva k nehnuteľnosti v prípade nadobudnutia od nevlastníka z dôvodu absolútnej neplatnej zmluvy s rozdielnym názorom ako zastáva v o svojich rozhodnutiach Najvyšší súd Slovenskej republiky a nejednotnosťou rozhodnutí Najvyššieho súdu Českej republiky v tejto otázke. Odvolací súd tak v otázke „či zostáva zachované vlastnícke právo toho, kto ho nadobudol od nevlastníka na základe absolútne neplatnej zmluvy a či v takom prípade je možné poskytnúť ochranu ďalším nadobúdateľom z hľadiska ich dobromyseľnosti“, videl otázku zásadného právneho významu.

15. Podľa názoru dovolacieho súdu odvolací súd pripustil dovolanie pre právnu otázku, ktorá nemá význam pre riešenie samotného prípadu poukazujúc na nasledovné: Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia ustálil, že predmetom odvolacieho konania vo veci samej bolo vyriešenie otázky, či vlastnícke právo k nehnuteľnosti dobromyseľného kupujúceho ako tretieho subjektu zostáva zachované vtedy, ak titul nadobudnutia vlastníckeho práva predávajúceho k nehnuteľnosti vznikol na základe neplatne uzavretej kúpnej zmluvy s pôvodným vlastníkom. Odvolací súd mal za vyriešené, že ak sa jedná o prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnosti a bol povolený vklad do katastra na základe absolútne neplatného právneho úkonu, je daný len modus, t. j. spôsob nadobudnutia - vkladom do katastra, ale jasne chýba titul, čiže platne uzavretá zmluva - právny dôvod nadobudnutia, nemôže sa uplatniť námietka nadobudnutia vlastníckeho práva v dobrej viere. V závere odvolací súd skonštatoval, že otázku dobromyseľnosti ďalšieho kupujúceho v prípade nadobudnutia vlastníckeho práva od nevlastníka v prípade absolútne neplatného právneho úkonu od počiatku už podrobne vyriešila rozsiahla judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, od ktorej nemal dôvod sa odkloniť. Odvolací súd následne neberúc ohľad na existujúcu situáciu a zistený skutkový stav pripustil dovolanie a dovolaciemu súdu položil otázku, ktorú koncipoval tak, že jej zodpovedaním by odvolací súd riešil problematiku nejednotnosti v judikatúre Najvyššieho súdu Českej republiky. Odvolací súd však v odôvodnení svojho rozhodnutia nijako nevysvetlil, v čom vidí zásadný právny význam vyriešenia ním nastolenej otázky dovolacím súdom (sám ju ani nevyriešil).

16. Dovolací súd pripomína, že otázkou zásadného právneho významu treba rozumieť takú právnu otázku, ktorá judikatúrou vyšších súdov nebola riešená alebo výklad ktorej v judikatúre týchto súdov nie je ustálený alebo ak odvolací súd posúdil určitú právnu otázku inak, než je riešená v konštantnej judikatúre vyšších súdov a rozhodnutie odvolacieho súdu predstavuje v tomto smere odlišné riešenie tejto právnej otázky. Nastolenú právnu otázku odvolacieho súdu, pre ktorú pripustil dovolanie, za takúto považovať nemožno. V súvislosti s tým dovolací súd uvádza, že na naplnenie požiadavky zásadného právneho významu je potrebné aj to, aby dovolacia otázka nevybočovala z rámca podstatného pre rozhodnutie v konkrétnej veci, teda aby právne posúdenie dovolacej otázky nebolo len teoretickou úvahou súdu nemajúcou žiadny vplyv na konečné rozhodnutie. Pokiaľ odvolací súd v rámci dovolacej otázky nastolí otázku, avšak sám ich neposúdi a v odôvodnení rozhodnutia nevysvetlí, je takéto pripustenie dovolacej otázky na úkor presvedčivosti odôvodnenia celého rozhodnutia vo veci samej a vyvoláva pochybnosti o komplexnosti rozhodnutia. V takom prípade možno tiež pripustenie dovolania považovať za náznak toho, že odvolací súd si nie je istý správnosťou svojho právneho posúdenia veci a v rozpore s prieskumnou povahou dovolacieho konania očakáva, že príslušné právne závery vysloví dovolací súd.

17. Už v rozsudku z 28. februára 2001 sp. zn. 2 Cdo 114/2000 Najvyšší súd Slovenskej republiky uviedol, že v súlade so zásadou preskúmateľnosti, presvedčivosti a zrozumiteľnosti súdnych rozhodnutí musí odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia sám vyriešiť právnu otázku, pre ktorú pripustil dovolanie; musí preto vysvetliť, z akých dôvodov považoval za správny ten právny názor, z ktorého pri posúdení veci vychádzal. Ak tak neurobí, a iba vo všeobecnej rovine stanoví okruh právnych otázok, je jeho rozhodnutie nepreskúmateľné.

18. V nadväznosti na vyššie uvedené dospel dovolací súd k záveru, že tým ako odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania proti svojmu rozsudku, znemožnil preskúmanie správnosti riešenia právnej otázky zásadného významu, ktorú mal pri pripúšťaní dovolania na mysli. So zreteľom na nepreskúmateľnosť jeho rozhodnutia v tejto časti (ktorá svedčí o existencii vady konania majúcej za následok nesprávne

rozhodnutie vo veci, na ktorú musel dovolací súd vziať zreteľ, i keď nebola v dovolaní namietaná - vid' § 242 ods. 1 O.s.p.) neprichádzalo preto v dovolacom konaní do úvahy žiadne iné rozhodnutie, len zrušenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu a vrátenie veci tomuto súdu na ďalšie konanie. Dovolací súd na záver poznamenáva, že judikatúra Najvyššieho súdu Českej republiky a Ústavného súdu Českej republiky nie je pre súdy Slovenskej republiky záväzná.

19. Z uvedeného dôvodu najvyšší súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1, § 450 CSP).

20. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.